

T.B.M.M. - YENİ YOL

Grup Başkanlığı

Tarih : 12.05.25

Sayı : 31

Elif ESEN
İstanbul Milletvekili

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

25/4/2006 tarihli ve 5490 sayılı Nüfus Hizmetleri Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ve gerekçesi ilişikte sunulmuştur.

Gereğini saygularıyla arz ederim. 12/05/2025

Elif ESEN
İstanbul Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI	
Tali Komisyon	
Esas Komisyon	İçişleri
Tarih: 14-5-2025	Esas No: 2/3115

TBMM Halkla İlişkiler Binası
3.Kat, Oda: D-303 Bakanlıklar- Ankara
Telefon: +90 (312) 420 20 70 +90 (312) 420 27 69 Faks: +90 (312) 420 26 10

KANUN VE KARARLAR KURULU
13 Mayıs 2025
Numara:

TBMM GENEL YERLEŞİM
13 Mayıs 2025
No: 1628061

Elif ESEN
İstanbul Milletvekili

GENEL GEREKÇE

Günümüzde vatandaşların kamu hizmetlerine erişimini kolaylaştırmak amacıyla geliştirilen e-Devlet sistemi, birçok işlem için pratik çözümler sunmakta ve bürokratik yükleri azaltmaktadır. Ancak dijital sistemlerin getirdiği bu kolaylıklar, gerekli güvenlik önlemleri alınmadığında telafisi güç mağduriyetlere neden olabilmektedir. Bu durum, özellikle hassas hukuki süreçlerin tarafları için ciddi bir tehdit oluşturmaktadır. Somut bir olayda, boşanma aşamasında olan ve mahkeme kararıyla konut kendisine tahsis edilen bir kadın vatandaşın eşi, e-Devlet sistemi üzerinden, kendi hesabını kullanarak kadının ve müşterek çocuklarının adres bilgilerini, ilgili kişinin bilgisi ve rızası olmaksızın değiştirmiştir. Bu değişiklik, sistemde kayıtlı telefon numarasına SMS doğrulaması gönderilmeden, sadece işlem yapan kişinin onayıyla gerçekleştirilmiş, değişiklik hakkında diğer aile bireylerine herhangi bir bildirim yapılmamıştır. Söz konusu gerçeğe aykırı adres değişikliği, mahkemece alınan uzaklaştırma kararlarının ve konut tahsisi kararlarının etkisini ortadan kaldırmış, müvekkilin fiilen ikamet ettiği ev "başkasının adresi" olarak görünmesine neden olmuştur. Bu sebeple kolluk kuvvetleri, kadını kendi evinden çıkarmış, ardından çocukların velayeti konusunda yapılan sosyal inceleme raporu, mağdur kadının babasının evindeki kalabalık yaşam koşullarına dayanarak aleyhine düzenlenmiştir. Oysa bu mağduriyetin tek sebebi, dijital sistemdeki güvenlik açığıdır. Hâlihazırda 5490 sayılı Nüfus Hizmetleri Kanunu'nun 50'nci maddesinde adres değişikliği için "fiilen oturma" şartı aransa da, bu değişikliğin e-Devlet sistemi üzerinden yapılması halinde kontrol mekanizması zayıf kalmaktadır. Özellikle aile bireyleri arasında yapılacak işlemlerde rıza ve bilgilendirme sistemi bulunmamaktadır. Bu eksiklik, özellikle aile içi şiddet, boşanma, velayet gibi hassas hukuki süreçlerde suistimallere açık bir zemin yaratmaktadır.

E-Nabız gibi sistemlerde çocuklar adına yapılacak tıbbi bilgilere erişim için diğer ebeveynin onayı gerekliliği örneği, bu tür dijital işlemlerde açık rıza mekanizmasının mümkün ve etkili olduğunu göstermektedir. Aynı prensibin adres değişikliği gibi temel hakları etkileyen alanlarda da uygulanması gerekmektedir. Bu kanun değişikliğiyle; e-Devlet sistemi üzerinden yapılan adres değişikliklerinin daha güvenli hale getirilmesi, birlikte yaşanan aile bireyleri adına yapılan işlemlerde açık rıza zorunluluğu getirilmesi, üçüncü kişiler tarafından yapılan gerçeğe aykırı adres değişikliklerinin geçersiz sayılması ve bu işlemlerin SMS veya sistem içi onay yoluyla karşı tarafa bildirilmesi amaçlanmaktadır.

Elif ESEN
İstanbul Milletvekili

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1 - Nüfus Hizmetleri Kanunu'nun 50. maddesine eklenen yeni fıkralarla, yerleşim yeri adres değişikliklerinin güvenli, şeffaf ve kişisel haklara saygılı biçimde gerçekleştirilmesi amaçlanmaktadır. Uygulamada, aile fertlerinden habersiz yapılan adres değişiklikleri mağduriyetlere, yanlış tebligatlara ve idari işlemlere yol açabilmektedir. Bu nedenle, birlikte yaşayan kişilerin açık rızasının alınması zorunlu kılınarak, adres beyan süreçlerine kişisel veri güvenliği ve bireysel irade esaslı bir yaklaşım getirilmiştir. Elektronik ortamda yapılacak işlemlerde ise SMS veya sistem bildiriyle bilgilendirme ve onay mekanizması öngörülerek, dolandırıcılık, sahtecilik ve usulsüz bildirimlerin önlenmesi hedeflenmiştir. Böylece hem adres bilgilerinin güncelliği sağlanacak hem de kişilerin kendi adına yapılan işlemler üzerindeki denetimi güçlendirilecektir.

Madde 2- Yürürlük Maddesidir.

Madde 3- Yürütme Maddesidir.

Elif ESEN
İstanbul Milletvekili

**NÜFUS HİZMETLERİ KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR
KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- 25/4/2006 tarihli ve 5490 sayılı Nüfus Hizmetleri Kanununun 50 nci maddesine yedinci fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkralar eklenmiş ve diğer fıkra buna göre teselsül ettirilmiştir.

“(8) Yerleşim yeri adresi bildirimlerinde, birlikte yaşanan aile fertleri adına yapılacak her türlü adres değişikliği talebinde, adresi değişecek kişilerin açık rızasının alınması zorunludur. Bu rıza, güvenli kimlik doğrulama araçları kullanılarak alınır. Rızası alınmayan aile ferdi adına yapılan adres değişikliği beyanı geçersiz sayılır.

(9) Elektronik ortamda yapılacak adres değişikliği beyanı, beyanda bulunan dışında başka kişiler adına yapılacaksa; adresi değişecek kişilerin SMS veya sistem bildirimi yoluyla bilgilendirilmesi ve bu kişilerin onayının alınması zorunludur. Onay alınmadan yapılan değişiklikler geçersizdir ve eski kayıt geçerli kabul edilir.”

MADDE 2- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.